

Právny odbor: Obchodné právo
Predmet sporu: nekalá súťaž
9Cbs/124/2003

R o z s u d o k

Krajský súd v Bratislave rozhodol v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Milana Moravu a z členov senátu: JUDr. Viery Šebestovej a JUDr. Anny Savkovej, v právnej veci navrhovateľa: P., E. I., a. s., K. X., . XXX. XX. B., zast.: Mgr. T. K., advokát, Z. K. X., . XXX. XX. B., proti odporcovi v 1. rade: D. I. E., s. r. o., Č. XX., . XXX. XX. B., odporcovi v 2. rade: Ing. M. P., H. XX., . XXX. XX. T., obaja zast.: JUDr. S. J., advokát, D. C. X., . P. O. Box XXX., . XXX. XX. B., o ochranu práv proti nekalej súťaži

t a k t o :

Súd návrh z a m i e t a .

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcom, na účet právneho zástupcu odporcov, trovy konania vo výške 124.010, -Sk, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ svojim návrhom žiadal, aby súd zaviazal odporcu v 1. rade zaplatiť mu 900.000, -Sk z titulu poskytnutia primeraného zadosťučinenia a odporcu v 2. rade, aby zaviazal na zaplatenie sumy 100.000, -Sk taktiež z titulu primeraného zadosťučinenia, ako aj trov konania.

Svoj návrh zdôvodnil tým, že odporca v 1. rade v rozpore s predpismi upravujúcimi nekalú súťaž získal navrhovateľovho odberateľa - firmu E. H., pričom navrhovateľ utrpel stratu za rok 2003 vo výške 738.918, -Sk formou ušlého zisku a v roku 2003 stratu vo výške 246.306, -Sk formou ušlého zisku.

Odporca v 1. rade sa mal tohto konania dopustiť prostredníctvom odporcu v 2. rade, ktorý bol zamestnaný u navrhovateľa a bol oboznámený s jeho klientami. Odporca v 2. rade po dohode s odporcom v 1. rade ukončil svoj pracovný pomer u navrhovateľa dohodou ku dňu 15. 02. 2003. Už v období, keď mu končil pracovný pomer u navrhovateľa, zabezpečil svojim postupom, aby tovar, ktorý predával navrhovateľ, dodal odporca v 1. rade, napriek tomu, že pôvodne bol tento tovar ponúknutý navrhovateľom.

Odporca v 2. rade bol pred vznikom svojho pomeru oboznámený s pracovnoprávnymi predpismi, poučený o povinnosti nekonať v rozpore so záujmami zamestnávateľa, pričom rozsah obchodného tajomstva navrhovateľ formuloval v pripravovanej zmluve o ochrane obchodného tajomstva, know-how a zákaze konkurencie, z ktorej obsahom sa všetci jeho zamestnanci na porade v mesiaci február 2002 oboznámili, avšak ku ktorej uzatvorenie napokon navrhovateľ nepristúpil z dôvodu, že ústne upozornenie zamestnancov a ich verejný prísľub dodržiavať povinnosti zamestnancov, a najmä obchodné tajomstvo, považoval za dostatočné.

Odporca v 2. rade aj napriek uvedenému oznámil odporcovi v 1. rade obchodné tajomstvo navrhovateľa, o ktorom sa dozvedel počas jeho pracovného pomeru s navrhovateľom. Navrhovateľ a odporca v 1. rade sú súťažiteľmi, keďže obidve spoločnosti sa zaoberajú zahraničným obchodom s nábytkom.

Navrhovateľ má za to, že vo vyššie označených prípadoch odporca v 2. rade zneužil svoje poznatky získané v rámci pracovného pomeru o aktivitách navrhovateľa. Uvedeným konaním porušil odporca v 2. rade obchodné tajomstvo podľa ust. § 51 písm. a/ Obchodného zákonníka a odporca v 1. rade porušil obchodné tajomstvo v mysle § 51 písm. b/ Obchodného zákonníka a obaja odporcovia naplnili týmto svojim konaním skutkovú podstatu nekalosúťažného konania podľa § 44 ods. 2 písm. g/ Obchodného zákonníka, pretože ich konanie je v rozpore s dobrými mravmi súťaže.

Odporca v 1. rade popritom naplnil aj skutkovú podstatu § 44 ods. 2 písm. e/ Obchodného zákonníka, t. j. podplácanie v hospodárskej súťaži, a to tým, že odporcovi v 2. rade, ktorý bol v pracovnom pomere u navrhovateľa poskytol prospech spočívajúci v lepších pracovných podmienkach z toho dôvodu, aby nekalým postupom odporcu v 2. rade dosiahol odporca v 1. rade neoprávnenú výhodu v hospodárskej súťaži na úkor navrhovateľa.

Odporcovia žiadali, aby súd návrh zamietol.

Odporca v 1. rade uviedol, že okolnosti, ktoré navrhovateľ vytýka, ako informácie vynesené odporcom v 1. rade, v žiadnom prípade netvorili predmet jeho obchodného tajomstva, neboli nikdy formulované ako obchodné tajomstvo a ani neboli utajované. Obchodné mená výrobcov nábytku a zahraničných odberateľov, teda aj tých ktorí s nimi obchodujú si môže ktokoľvek zistiť z webových stránok, z obchodných a propagačných katalógov a z účasti na výstavách. Navrhovateľom označeným výrobcov a zahraničných odberateľov spoločnosti G. I. P., E. H. odporca v 2. rade a Ing. H. - konateľka spoločnosti odporcu v 1. rade poznali z predchádzajúceho pracovného pôsobenia v obchodnej spoločnosti D. E. I., a. s., B., ktorá sa taktiež zaoberala zahraničným obchodom s nábytkom. Tvrdenia navrhovateľa, že odporca v 2. rade oznámil odporcovi v 1. rade obchodné zámery, pripravované a zamýšľané zmluvy, sú bez akéhokoľvek reálneho podkladu. Odporca v 1. rade má svoje vlastné obchodné zámery, informácie o odberateľoch získava prostredníctvom internetu, návštevami výstav a veľtrhov a osobnými kontaktmi na základe doporučení. Predmet obchodného tajomstva, ktorého ochranu si uplatňuje navrhovateľ, nevznikol u navrhovateľ, pričom ochrany obchodného tajomstva sa môže domáhať iba ten, ktorému predmet obchodného tajomstva ako druh priemyselného vlastníctva patrí, pričom navrhovateľ nie je ani právnym nástupcom spoločnosti D. E. I., a. s., B., a preto neprichádza do úvahy ani prechod práv k tomuto vlastníctvu. Navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal snahu ním označené informácie utajiť a nijako nepreukázal, že by vôbec tieto informácie považoval za obchodné tajomstvo. Prechod odporcu v 2. rade do spoločnosti odporcu v 1. rade sa skutočne udial, kde odporca v 2. rade vstúpil ako spoločník s 10%-ným podielom, nepredstavuje takú neprímeranú výhodu, ktorú by mohlo mať na mysli ust. § 44 ods. 2 písm. e/ Obchodného zákonníka.

Svedkyňa - Ing. V. Š., zamestnaná vo firme navrhovateľa na referáte francúzsky hovoriacich krajín, potvrdila tvrdenie navrhovateľa, že odporca v 2. rade mal u zamestnávateľa veľkú dôveru a vo februári r. 2002 mali poradu, kde sa informovalo o zmluve o ochrane obchodného tajomstva. Táto zmluva kolovala po všetkých referátoch, zmluva však nebola podpísaná pracovníkmi. Na základe toho, že vedenie malo dôveru k pracovníkom a nepovažovalo za potrebné túto zmluvu im dať podpísať. Je pravdou, že v r. 2002 boli indície o tom, že niekto z firmy vynáša informácie, odporca v 2. rade však takéto konanie poprel. Pracovníci boli o ochrane obchodného tajomstva poučení na porade, pričom ona však nevie, či z tejto porady bol vykonaný nejaký záznam. Podľa jej názoru odporca v 2. rade tým, že odišiel do konkurenčnej firmy, zobral aj zákazníkov navrhovateľa, čo jej potvrdili aj niektoré firmy, ktoré kontaktoval po odchode odporcu v 2. rade

Svedkyňa - Ing. M., ako obchodná manažérka zamestnaná u navrhovateľa, uviedla, že pri nástupe do práce sú všetci zamestnanci oboznámení s povinnosťou ochraňovať obchodné tajomstvo, pričom začiatkom februára r. 2002 mali veľkú poradu všetkých pracovníkov, na ktorej bola prečítaná firemná smernica, kde bolo podrobne vypísané, čo je predmetom obchodného tajomstva a aké sú následky pri jeho porušení. Tento materiál však žiaden pracovník nepodpísal a nepamätá sa, či na tejto porade bola prezenčná listina.

Svedkyňa - Z. B., ktorá pracovala u navrhovateľa ako obchodná referentka a v súčasnosti je už dôchodkyňa, uviedla, že obchodné tajomstvo a jeho povinnosť ho chrániť mali uvedené v dodatku č. 3 pracovnej zmluvy, ktorý uzatvárala 02. 01. 2004. V spoločnosti bola zvolaná kvôli tomu pracovná porada, ktorej sa zúčastnili všetci pracovníci a súhlasili s takýmto znením, a z toho dôvodu sa nerobil žiaden zápis. Nikdy predtým taký zápis z porady nevidela, až keď podpisoval dodatok č. 3 k pracovnej zmluve. Spoločnosti navrhovateľa získala všetkých klientov tak, že prešli ku nej z D., E. I., a. s., B. po jej zániku.

Túto svoju svedeckú výpoveď doplnila písomných podaním dňa 10. 04. 2006, kde chcela doplniť svoju výpoveď o to, že keby sa robil zápis z porady v navrhovateľom označenom období, musela by ho osobne prepisovať a kopírovať pre všetkých zamestnancov, nakoľko to bolo v náplni jej práce a taktiež by musela zvolávať pracovníkov na takúto poradu. Čiže jej vyjadrenie v zápisnici z pojednávania, že pracovníci súhlasili s pracovnou poradou, na ktorej sa zúčastnili všetci pracovníci, je nepravdivé, a dostalo sa do zápisu omylom. Ďalej mala vedomosť o tom, že nekorektné chovanie sa Ing. Š. a riaditeľky K. voči Ing. P. bolo dôvodom, prečo si táto hľadala pracovné uplatnenie inde.

Súd vykonal vo veci ďalšie dokazovanie oboznámením sa so spisovým materiálom.

Podľa § 17 Obchodného zákonníka predmetom práv patriacich k podniku je aj obchodné tajomstvo. Obchodné tajomstvo tvoria všetky skutočnosti obchodnej, výrobnéj alebo technickej povahy súvisiace s podnikom, ktoré majú skutočnú alebo aspoň potenciálnu materiálnu alebo nemateriálnu hodnotu, nie sú v príslušných obchodných kruhoch bežne dostupné, majú byť podľa vôle podnikateľa utajené a podnikateľ zodpovedajúcim spôsobom ich utajenie zabezpečuje.

Podľa § 18 Obchodného zákonníka podnikateľ prevádzkujúci podnik, na ktorý sa vzťahuje obchodné tajomstvo, má výlučné právo, ak osobitný zákon neustanovuje niečo iné, s týmto tajomstvom nakladať, najmä udeliť dovolenie na jeho využitie a určiť podmienky takého využitia.

Podľa § 51 Obchodného zákonníka porušením obchodného tajomstva je konanie, ktorým konajúci inej osobe neoprávnene oznámi, sprístupní, pre seba alebo pre iného využije obchodné tajomstvo (§ 17), ktoré sa môže využiť v súťaži a o ktorom sa dozvedel:

- a) tým, že sa mu tajomstvo zverilo alebo inak stalo prístupným (napr. z technických predloh, návodov, výkresov, modelov, vzorov) na základe jeho pracovného vzťahu k súťažiteľovi alebo na základe iného vzťahu k nemu, prípadne v rámci výkonu funkcie, na ktorú ho súd alebo iný orgán povolal,
- b) vlastným alebo cudzím konaním priečiacim sa zákonu.

Podľa § 20 Obchodného zákonníka proti porušeniu alebo ohrozeniu práva na obchodné tajomstvo prislúcha podnikateľovi právna ochrana ako pri nekalej súťaži.

Podľa § 53 Obchodného zákonníka osoby, ktorých práva boli nekalou súťažou porušené alebo ohrozené, môžu sa proti rušiteľovi domáhať, aby sa tohto konania zdržal a odstránil závadný stav. Ďalej môžu požadovať primerané zadosťučinenie, ktoré sa môže poskytnúť aj v peniazoch, náhradu škody a vydanie bezdôvodného obohatenia.

Podľa § 49 Obchodného zákonníka podplácaním podľa tohto zákona je konanie, ktorým:

- a) súťažiteľ osobe, ktorá je členom štatutárneho alebo iného orgánu iného súťažiteľa alebo je v pracovnom alebo inom obdobnom pomere k inému súťažiteľovi, priamo alebo nepriamo ponúkne, sľúbi alebo poskytne akýkoľvek prospech za tým účelom, aby jej nekalým postupom docielil na úkor iných súťažiteľov pre seba alebo iného súťažiteľa prednosť alebo inú neoprávnenú výhodu v súťaži, alebo
- b) osoba uvedená v písmene a) priamo alebo nepriamo žiada, dá si sľúbiť alebo prijme za rovnakým účelom akýkoľvek prospech.

Po vykonanom dokazovaní súd zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ sa v konaní domáhal poskytnutia primeraného zadosťučinenia od odporcov v 1. a v 2. rade z dôvodu nekalosúťažného konania odporcov v 1. a v 2. rade. Nekalosúťažné konanie videl vo vyzrazení obchodného tajomstva a v podplácaní svojho zamestnanca odporcom v 1. rade.

K otázke ochrany pred porušením práva na obchodné tajomstvo, je potrebné prisvedčiť navrhovateľovi, že podľa ustálenej judikatúry vyplýva, že vymedzenie a ochrana obchodného tajomstva nie sú založené na výlučne písomnej forme, avšak obchodné tajomstvo musí napĺňať znaky, podľa ktorých údaje uvedené v obchodnom tajomstve nesmú byť v príslušných obchodných kruhoch

bežne dostupné, majú byť podľa vôle podnikateľa utajené a podnikateľ zodpovedajúcim spôsobom ich utajenie zaisťuje.

K otázke voľnej dostupnosti údajov o zákazníkoch súd poukazuje na tvrdenia účastníkov, ktorí ani z jednej strany nemali výhrady voči tvrdeniu o možnej databáze odberateľov nábytku uvedeného na internete a navrhovateľ nepreukázal, že by odporca v 2. rade dal odporcovi v 1. rade informáciu o navrhovateľovom odberateľovi nábytku, ktorý by nebol ako taký bežne dostupný v internetových alebo v iných informáciách v tejto oblasti.

Osobitne tu vystupuje do popredia aj nikým nevyvrátené tvrdenie odporcov, že všetci odberatelia vlastne predstavujú bázu odberateľov, ktorých bez akéhokoľvek zmluvného vzťahu voľne prebrali účastníci, teda aj navrhovateľ z pôvodnej firmy D. E. I., a. s., v ktorej v minulosti navrhovateľ aj odporca v 1. a v 2. rade pracovali.

Ak sa má jednať o obchodné tajomstvo, musí niesť všetky pojmové znaky. Tak napr. informácie, hoci dôverného charakteru, nemusia mať potenciálnu hodnotu, ako sa to javí v tomto prípade, keď všetci účastníci pôvodne pracovali v spoločnej firme a navrhovateľ, ako už bolo vyššie uvedené, nepreukázal, že zákazníci, ktorých v návrhu označil, boli noví a informácie o nich odporcom v 1. a v 2. rade odcudzené.

K znakom obchodného tajomstva, medzi ktoré patrí aj podnikateľova vôľa dostatočne poznateľným spôsobom prejaviť, čo spadá pod okruh obchodného tajomstva a povinnosť utajenie zodpovedajúcim spôsobom zaisťiť, je potrebné uviesť, že tieto okolnosti sa navrhovateľovi nepodarilo dostatočne preukázať.

Ako už bolo uvedené, tieto zákonom stanovené znaky o obchodnom tajomstve nemusia mať nevyhnutne písomnú podobu, avšak pri jej absencii berie na seba navrhovateľ riziko, že nepreukáže ich naplnenie.

O vedomí navrhovateľa, že sa v takejto situácii ocitol, svedčí aj jeho úporná snaha o preukázanie, že ústne oboznámil pracovníkov s vymedzením a ochranou obchodného tajomstva, pričom v rozpore so všeobecne zaužívaným (minimálne) zvykom nedal ani pracovníkom podpísať, že zobrali na vedomie poučenie o obchodnom tajomstve a ani neurobil zápis aspoň s prezentáciou prítomných účastníkov.

Súd neprihliadol na výpoveď svedkýň Š. a M., vzhľadom na ich plnú zainteresovanosť vo veci ako z ekonomického hľadiska, tak aj z hľadiska postavenia zamestnankýň navrhovateľa, sa ich výpoveď javí byť jednoznačne tendenčná a nelogická. Osobitne to vystupuje do popredia pri tvrdení svedkyne Š., ktorá na jednej strane povedala, že od začiatku roku 2002 mali podozrenie, že niekto z firmy vynáša informácie, ale napriek tomu ďalej tvrdila, že zmluvu o ochrane obchodného tajomstva nedala pracovníkom podpísať, lebo vedenie malo dôveru k pracovníkom.

V rozpore s touto snahou navrhovateľa o preukázanie vyššie uvedených znakov obchodného tajomstva stojí preukázaná skutočnosť, že navrhovateľ zrejme, po uvedomení si dôsledkov svojho správania, začal od roku 2004 písomne vyhotovovať zmluvu o ochrane obchodného tajomstva, ktorú už dával od tohto obdobia pracovníkom podpisovať, čím výrazne zlepšil stav ochrany v tejto oblasti.

Vzhľadom na uvedené, súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal, že dostatočne zrejme vymedzil okruh obchodného tajomstva a zodpovedajúcim spôsobom zaisťil jeho utajenie.

Čo sa týka skutkovej podstaty podplácania, keďže nebolo preukázané porušenie obchodného tajomstva odporcami, nie je možné dospieť k pozitívnym záverom o podplácaní, nakoľko pri tejto nekalej súťaži sa ponuka alebo poskytnutie prospechu musí diať za účelom docielenia prednosti alebo výhody v súťaži nekalým postupom určitej osoby.

V konaní nebolo preukázané, že by odporca v 2. rade bol spôsobil svojim konaním ujmu navrhovateľovi.

Takisto nie je možné s pracovným postupom odporcu v 2. rade k odporcovi v 1. rade jednoznačne spojiť pokles obratu navrhovateľa v uvedenom období, nakoľko navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť medzi týmto konaním a poklesom obratu.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd návrh v plnom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 OSP a odporcom, ktorí v konaní mali úspech, priznal ich náhradu. Trovy konania pozostávajú z: náklady právneho zastúpenia - odmena advokáta podľa vyhl. č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb: prevzatie a príprava zastupovania á 13.720, --Sk, písomné vyjadrenie k žalobe á 13.720, --Sk, paušálna odmena - 2x 130, --Sk; odmena advokáta podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb - účasť na pojednávaní dňa 15. 01. 2005, 17. 03. 2005, 19. 05. 2005, 06. 04. 2006 - 4x á 13.840, --Sk, porada s klientom 13. 05. 2005 á 13.840, --Sk, záverečné písomné vyjadrenie odporcu v 1. a v 2. rade á 13.840, --Sk, paušálna odmena 6x 150, --Sk, čo spolu predstavuje 111.640, --Sk. Ďalej náklady odporcu v 1. a v 2. rade za preklady obchodnej korešpondencie á 12.370, --Sk. Spolu trovy konania predstavujú sumu 124.010, --Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, písomne, dvojmo.

V odvolaní, z ktorého má byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a ktoré musí byť podpísané a datované a ktoré musí byť predložené spolu s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné, sa má uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie.

Krajský súd v Bratislave, dňa 25.5.2006
JUDr. Viera Šebestová
predseda senátu

Za správnosť: Zuzana Galandáková

Krajský súd v Bratislave
Za správnosť anonymizácie: Dagmar Lindnerová